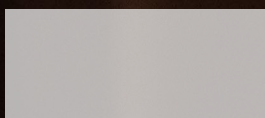
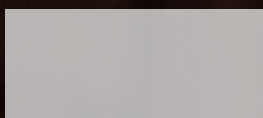

**KOMORNÍ
FILHARMONIE
PARDUBICE**

**KONCERTNÍ
SEZONA
2023/2024**

KOUZELNÝ KLARINET

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Koncert pro klarinet a orchestr A dur K 622

Allegro

Adagio

Rondo. Allegro

SYLVIE BODOROVÁ

Babadag pro klarinet a smyčce

———— přestávka ————

VÍTĚZSLAV NOVÁK

Slovácká suite op. 32 – SP 79

V kostele

Mezi dětmi

Zamilovaní

U muziky

V noci

IRVIN VENYŠ KLARINET

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DIRIGENT **ONDŘEJ VRABEC**

Pondělí 15. 4. 2024 v 19.00 hodin

Středa 17. 4. 2024 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

Hlavní partneři

 EOP OPATOVICKÁ
ENERGIE

NADACE ČEZ

První polovina tohoto dubnového abonentního koncertu bude celá patřit sólovému klarinetu za doprovodu orchestru, a proto bude dobré si jej teoreticky přiblížit. Jedná se o jednoplátkový aerofon s cylindrickým vývrtem, přičemž jeho původ můžeme hledat v nástrojích vytvářených ze stébel. Za jeho přímého předchůdce je pokládáno *chalumeau* [šalimó], které v klarinet zdokonalil norimberský nástrojař Johann Christoph Denner, a to koncem 17. století. Byl opatřen přefukovací klapkou, která přefukovala do duodecimy, čímž se oproti *chalumeau* zvýšil rozsah, a celkově jej Denner prodloužil. Nástroj s názvem *clarinette* se začal objevovat kolem roku 1710 v Norimberku a postupně vytlačil svého předchůdce, který zůstal v lidové hudbě. Název má odvozený od vysoké trubky – *klariny*, kterou měl ve vyšších polohách zastupovat. Do orchestru pronikal postupně, neboť byl drahý a náročný na hru kvůli většímu množství klapek – nejprve měl jen dvě, postupně jejich počet vzrostl na sedmáct. Vidličkové hmaty fungovaly jen omezeně, a proto bylo nutné mít nástroje v různých laděních. Dnes je nejpoužívanější B-ladění, A-ladění a Es-ladění. Dle klapkových systémů rozlišujeme německý a francouzský typ. Do orchestru jej plně etabloval až Ludwig van Beethoven, prvně jej použil Jan Václav Stamic v Mannheimu, a to v symfonii z roku 1755.

Právě **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756–1791) si tento nástroj zamiloval a užíval ho nejen jako součást orchestru, ale také sólově i v komorní hudbě. Seznámil se s ním během cest v mannheimském orchestru, v Salcburku se totiž tehdy klarinetu nepoužívaly. *Koncert pro klarinet a orchestr A dur* náleží k jeho nejkrásnějším a posledním dokončeným dílům. Napsal jej v říjnu roku 1791 pro vynikajícího klarinetistu Antona Stadlera, který jej inspiroval i ke kompozici *Klarinetového kvintetu K 581*. Tento koncert měl velmi pravděpodobně premiéru v Praze, a to dne 16. října 1791 ve Stadlerově podání. Mozart jej však nenapsal pro klasický klarinet, ale pro basetový (nejedná se o basetový roh), který měl nižší rozsah než klasický typ, a tak se musel později jeho part pro potřeby moderního klarinetu upravit. Nicméně dnes se můžeme setkat i s původní Mozartovou verzí hranou na původní nástroj. Spoluvynálezcem basetového klarinetu byl právě Stadler, avšak po jeho smrti se tento unikát postupně vytratil. První větu vytvořil skladatel v sonátové formě, jež je prokládaná orchestrálními ritornely. Druhá věta *Adagio* obsahuje ta nejkrásněj-

ší autorova témata a třetí představuje kombinaci sonátové formy a ronda. **Sylvie Bodorová** (nar. 1954) patří ke známým a plně etablovaným českým skladatelkám. Celosvětový ohlas získal například její smyčcový kvartet *Terezín Ghetto Requiem* s barytonovým sólem (1998) – zněl na mnoha místech USA, v britské Wigmore Hall, berlínské Deutsche Oper, Warwicku, Coventry a jinde. Pro mezinárodní hudební festival Pražské jaro napsala celovečerní oratorium *Juda Makabejský* (2002) a pro jubileum Smetanovy Litomyšle rozsáhlé oratorium *Mojžíš* (2008). V posledních letech se Bodorová věnuje rozsáhlým symfonickým a vokálně symfonickým žánrům – pro Pražské symfoniky napsala v roce 2011 *Symfonii č. 1 „Con le campane“* a na objednávku Thomase Hampsona vytvořila cyklus *Lingua angelorum* pro baryton a velký symfonický orchestr (2012), pro stejného pěvce a soubor Wiener Virtuosen upravila Dvořákovy *Cigánské melodie* (zazněly v premiéře během února 2013 ve vídeňském Musikvereinu) a v roce 2014 dokončila svoji první operu *Legenda o Kateřině z Redernu*. V její tvorbě, která v poslední době inklinuje k neoexpresionismu, se objevují i různé typy modalit – v horizontále i vertikále. Inspiruje se i oblastí romské hudby (vlastní studium v terénu) nebo židovské (studijní pobyt na kantorských školách v Izraeli). Nachází inspiraci i v soudobém přístupu k lidové hudbě (zejména východoevropské), ale i k dalším segmentům soudobého umění. Spolu s Lubošem Fišerem, Zdeňkem Lukášem a Otmarem Máchou založila v roce 1996 tvůrčí skupinu *Quattro*. Skladbu *Babadag pro klarinet a smyčce* napsala roku 2010 původně pro zahajovací koncert Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha, přičemž inspirací jí bylo právě i umění Irvina Venyše. Název skladby odvodila od názvu města v Rumunsku, ze kterého pocházeli Romové, se kterými se Bodorová měla možnost setkat na Slovensku. Právě zážitek z romské svatby představuje hlavní stimul pro vznik tohoto díla. Dle jejich slov trvala dva dny, hudba na ní byla rytmicky komplikovaná a postupně se zrychlovala. Zlom přišel až v podobě dlouhého tónu Es-klarinetu, který dle ní prý přivolával život a zároveň i smrt. Sólový part tohoto díla obsahuje melismaticky složité linie, metroritmika vychází z typických balkánských rytmů a střídání metroritmických vzorců. Klarinet se ve skladbě představuje ve všech svých polohách a barvách, tak jak to dokáže jen tento nástroj. Smyčcové nástroje jsou zde užívány i ve funkci perkusivní.

Vítězslav Novák (1870–1949) zkomponoval *Slováckou suitu* roku 1903 původně pro sólový klavír, avšak vzápětí ji zinstrumentoval pro malý orchestr s varhanami a harfou. Premiéra se uskutečnila až o tři roky později, a to v podání České filharmonie pod vedením Viléma Zemánka. Vznikla v sousedství velkých symfonických básní *V Tatrách* a *O věčné touze*, nicméně tato je výrazově i instrumentačně přehlednější, důsledně tonální a ve faktuře homofonní. Tematicky čerpá ze slováckého folkloru a programním způsobem popisuje život lidí v osadě Javorník blízko Strážnice na Slovácku. První část *V kostele* ztvárňuje evangelickou pobožnost a pomocí varhan se zde cituje duchovní píseň *Poslyš, dcerko žalostivá*. Z části *Mezi dětmi* prýská dětská hravost a Zamilovaní prozpěvují o lásce šohajů a děvčat. *U muziky*, tektonicky, tempově i instrumentačně nejzajímavější věta, má za cíl napodobit průběh zábavy ve slovácké krčmě: muzikanti nejprve ladí své nástroje, pak se primáš rozehrává a po zavýsknutí lidových dud začne samotný tanec – verbuňk. Suitu uzavírá nádherné nokturno, kde skladatel připomíná téma z třetí části. Impresionistické vyznění poslední věty podtrhuje ještě vynechání kontrabasů. Tato suite patří ke skladatelovým nejhranějším dílům, poněkud ve stínu stojí jeho *Serenáda F dur* a *Serenáda D dur* pro komorní obsazení.

Petr Vacek

IRVIN VENYŠ

Tento hudebník se právem řadí k nejvýraznějším umělcům mladé generace. Je držitelem mnoha ocenění ze světových soutěží – Pražské jaro, Pacem in Terris Bayreuth, EBU New Talent a další. Tato ocenění opakovaně obhájuje na prestižních festivalech (Festival Mitte Europa, Pablo Casals festival v Prades, Mozart der Europaer Mannheim) a pódii celé řady zemí (Japonsko, Německo, Francie, Španělsko). Pozoruhodný je i rozsah jeho hudebních aktivit – od klasického klarinetového repertoáru přes náročné skladby 20. a 21. století (české a světové premiéry skladatelů Osvaldo Golijov, Betty Oliveiro, Isang Yun, Jan Dušek, N-Tech) až po folklor. Všechny tyto vlivy jsou snadno rozpoznatelné v jeho nezaměnitelné interpretaci. Spolupracuje s předními světovými sólisty a dirigenty (Heinz-Jörg Schellenberger, Radovan Vlatkovič, Zakhar Bron, Peter Czaba, Igor Ardašev, Libor Pešek, Ralph Gothoni, Elina Vahala, Michel Lethiec, Hagai Shaham, Andre Cazalet a Jean-Louis Capezzali a další). Absolvoval Konzervatoř Brno ve třídě prof. B. Winklera, pak magisterský a následně doktorský běh na Akademii múzických umění v Praze u profesorů J. Hlaváče a V. Mareše. Nyní zde působí jako pedagog s funkcí docenta. Své vzdělání si doplnil roční stáží na Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris, a to v prestižní třídě Michela Arrignona. V poslední době nahrává například pro Český rozhlas, Českou televizi, Mitteldeutsch Rundfunk, ORF, či vydavatelství Arco Diva. Je také ředitelem Nadace Bohuslava Martinů.

ONDŘEJ VRABEC

Tento umělec představuje nevšední osobnost české hudební scény. Po více než čtvrtstoletí úspěšně rozvíjí uměleckou dráhu jako dirigent, sólohornista České filharmonie, komorní hráč, pedagog hlavního oboru na Akademii múzických umění v Praze a šéfdirigent Karlovarského symfonického orchestru.

Je absolventem Pražské konzervatoře (B. Tylšar, V. Válek, H. Farkač, M. Němcová, M. Košler) a Akademie múzických umění v Praze (R. Eliška, J. Bělohlávek, F. Vajnar a další). Studium si doplnil četnými mistrovskými kurzy (například London MasterClasses, Hornclass, Francouzsko-česká hudební akademie), nejcennějším impulzem pro formování uměleckého přístupu mu byla dlouhodobá koncertní spolupráce s elitou světového dechového umění (S. Azzolini, M. Bourgue), v oblasti dirigování pak umělecká podpora významných světových dirigentských osobností (Sir John Eliot Gardiner, Benjamin Zander, Jiří Bělohlávek a jiní). Vrabc je držitelem titulu absolutního vítěze v soutěži konzervatoří v Ostravě, několik dalších laureátských titulů získal jako komorní hráč (Concertino Praga, Chomutov, soutěž Mozartovy obce a další). V prvním ročníku Mezinárodní dirigentské soutěže Hanse von Bülowa 2021 získal druhou cenu a zvláštní cenu, třetí místo si odnesl z Mezinárodní dirigentské soutěže Arthura Nikische 2020. Čestná uznání poroty vybojoval též v dirigentských soutěžích Pražského jara roku 2007 a v Tokiu o osm let později. Prvním hornistou České filharmonie se stal ještě před složením maturity ve svých 17 letech. Hraje výhradně na prvotřídní lesní roh české výroby LHR 883 „Tribute“, který vyvinul společně s manufakturou Josef Lidl.

PŘIPRAVUJEME

ROZTANČENÝ KLAVÍR

ADAM SKOUMAL

Corsairesca pro klavír a smyčce

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Koncert pro klavír a orchestr č. 23 A dur K 488

WOJCIECH KILAR

Orawa

ZOLTÁN KODÁLY

Tance z Marosszéku

ZOLTÁN KODÁLY

Tance z Galanty

ADAM SKOUMAL – KLAVÍR
DIRIGENT **ŁUKASZ BOROWICZ**

Pondělí 27. 5. 2024 v 19.00 hodin

Úterý 28. 5. 2024 v 19.00 hodin

Středa 29. 5. 2024 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

ZE ŽIVOTA ORCHESTRU

FLÉTNA SVĚTOVĚ

Sukovou síní se hned třikrát rozezněly melodické tóny flétny v podání Massima Mercelli. Tento italský elegant uhranul publikum jak bravurně zvládnutou technikou, tak svým sofistikovaným vystupováním a šarmem. Procitěný výkon orchestru ovšem nezůstal upozaděn. Svou zásluhu nad komplexním hudebním zážitkem měl dozajista vynikající dirigent Vahan Mardirossian.

Foto František Renza

ZE ŽIVOTA ORCHESTRU

STABAT MATER

Nádherné Dvořákovo dílo zaznělo u příležitosti výročí Konzervatoře Pardubice a Komorní filharmonie Pardubice. Tentokrát byla Sukova síň plná i co do počtu vystupujících umělců. V rámci spolupráce se řady orchestru rozšířily o studenty konzervatoře a pěvecké sbory. Samotní sólisté podali neuvěřitelný výkon, za který sklidili náležitý potlesk. Nastudování oratoria se ujal znamenitý Stanislav Vavřínek.

Foto František Renza

PŘEDPRODEJ ABONMÁ SE BLÍŽÍ

Prodej bude probíhat online, případně osobně v Domě hudby v kanceláři předprodeje.

Stávající předplatitelé

27. 5. – 9. 6. 2024

10. 6. – 14. 6. 2024 změny (pouze osobně)

Předplatné je stávajícím abonentům automaticky rezervováno do 9. 6. 2024. Neobnovená místa budou 10. 6. 2024 uvolněna do prodeje dalším abonentům.

Noví zájemci

17. 6. – 30. 6. 2024

Elektronicky zakoupené abonmá

Můžete se prokazovat abonmá v mobilním zařízení, tištěnou papírovou kartou nebo plastovou abonentkou. Ta je k vyzvednutí v kanceláři předprodeje od 2. 9. do 13. 9. 2024.

MOŽNOSTI PLATBY

Online na www.kfpar.cz

platební kartou, poukazem, převodem/fakturou

Osobně

platební kartou, poukazem, hotově, digitální peněženkou Edenred Benefits nebo Edenred Benefits FKSP

PRODEJNÍ DOBA KANCELÁŘE*

Pondělí 8:00–12:00 | 12:30–15:00

Úterý 8:00–12:00

Středa 9:00–12:00 | 13:00–17:00

Čtvrtek 8:00–12:00 | 12:30–15:00

Pátek 8:00–12:00

**Ve středu 5. 6. z důvodu školních pořadů bude kancelář otevřena až od 13 hodin.*

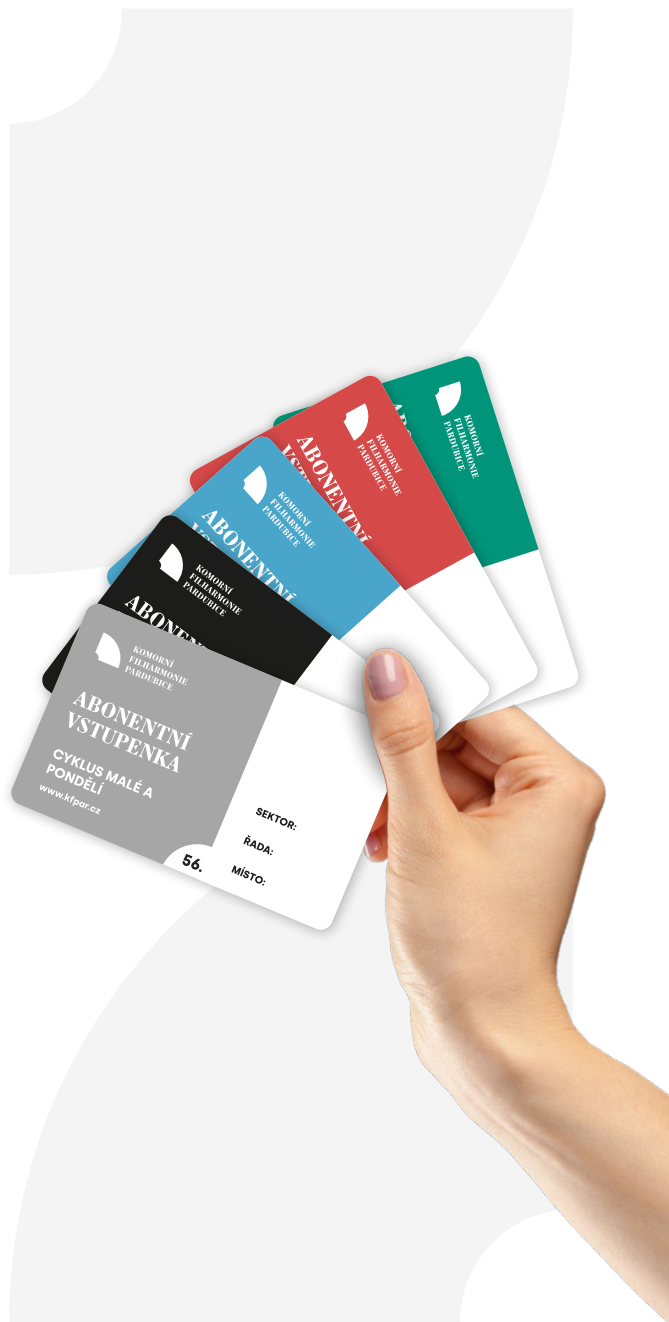

NOVÁ KONCERTNÍ ŘADA

MALÉ A

Cyklus tří pondělních koncertů pro začínající předplatitele. Pro ty, kteří jsou časově vytíženi, chtějí poznat výhody abonmá na vlastní kůži nebo se jen nemohou rozhodnout, které koncerty navštívit. My jsme ten výběr udělali za Vás a rozhodně se nebudete nudit. Zvolili jsme takové, které jsou vhodné jak pro úplné hudební nováčky, tak pro pokročilé posluchače.

Pořízením předplatného si zajistíte stálé místo v sále a především značně ušetříte oproti pozdějšímu nákupu jednotlivých vstupenek!

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

Komorní filharmonie Pardubice děkuje za všechny finanční příspěvky Ministerstvu kultury České republiky, Pardubickému kraji, Statutárnímu městu Pardubice a všem partnerům KFP, jakož i soukromým dárcům a mecenášům.

Partneři KFP

GRAND

letišťe
Pardubice

Mediální partneři KFP

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DŮM HUDBY
SUKOVA TŘÍDA 1260
530 02 PARDUBICE

TEL: +420 466 525 471 SEKRETARIÁT
TEL: +420 733 752 842 PŘEDPRODEJ

podatelna@kfpar.cz
www.kfpar.cz

Zřizovatelem Komorní
filharmonie je statutární
město Pardubice.

Koncerty se konají také za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky
a Pardubického kraje.